

Tjänsteutlåtande 2023-04-12

Motion om busskort till ungdomar

Diarienummer: KSF-2023-024

539

Förvaltningens förslag till beslut

Införa busskort till ungdomar enligt alternativ 1, 2 eller alternativ 3.

Sammanfattning

I februari remitterade kommunfullmäktige Socialdemokraternas motion om busskort till ungdomar till kommunstyrelseförvaltningen. Förvaltningen har identifierat tre områden som busskort till ungdomar främst påverkar och utrett motionen utifrån dessa. De tre områdena är:

- Ekonomi
- Folkhälsa
- Möjligheten till feriearbete

Folkhälsa och feriearbete

Att erbjuda fria bussresor till ungdomar är utifrån barnperspektivet en positiv satsning. Statistiken visar att cirka 20 % av vår befolkning i åldern 0-19 år lever i relativ fattigdom (2020), därför kan vi som kommun bidra till att minska ojämlikheten mellan dessa grupper så alla ungdomar har samma förutsättningar. Ur folkhälsoperspektiv är det viktigt att möjliggöra feriearbete, deltagandet av sommarlovsaktiviteter och andra aktiviteter som i sin tur bidrar till en meningsfull fritid för våra ungdomar. Arbetsmarknadsenheten (AME) som ansvarar för kommunens feriearbetare ser en risk att många av de arbetsplatser som finns utanför kommunens tätort riskerar att stå tomma när vi inte erbjuder fria busskort. Sommarlovsaktiviteter som arrangeras av Ung i Svenljunga och RF-SISU är placerade i Svenljunga tätort vilket gör att ungdomar som inte bor i tätorten blir

beroende av att föräldrar som kan köra, alternativt köpa fritidskort på egen hand. Detta gör att de ungdomarna som lever i socioekonomisk utsatthet blir de som drabbas hårdast när busskortet dras in och utanförskapet ökar. Förvaltningen ser också att risker med att ungdomar blir isolerade, ett försvårat umgänge med vänner vilket påverkar den psykiska hälsan.

Vi är en geografiskt stor kommun och möjligheten att ta sig med hjälp av exempelvis cykel på egen hand är begränsad. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) gav i mitten av mars 2023 ut rapporten UNG idag 2023:2. I rapporten uppgav drygt 30 % att de hindrats delta i aktiviteter för att de har haft svårt att ta sig till sin aktivitet. Att alla barn och ungdomar har möjlighet att kunna förflytta på egen hand genom erbjuda fria busskort ser förvaltningen påverkar samhället positivt.

Ekonomi

Ur den ekonomiska aspekten så påverkar ett införande av fria busskort vår ekonomi negativt på kort sikt, med en ökad utgift. Vi vet också att på lång sikt så kostar psykisk ohälsa och brist på fysisk aktivitet samhället stora summor.

Busskortet kostar 695 kr/kort och gäller under jul- och sommarlov med start vid höstterminen, kortet gäller exempelvis jullov år 2022-2023 och sommarlov 2023. Detta innebär att delar av årets korts giltighetsperiod redan har löpt ut och att en eventuell investering inför 2024 års sommarlov bör göras under hösten år 2023. Kostnaden för busskort beräknas öka med 3 % per år.

Det finns också möjlighet att köpa så kallade fritidskort med 30 dagars giltighetstid. Ett alternativ kan vara att erbjuda feriearbetare ett 30-dagars fritidskort vilket innebär en lägre kostnad under 2023 och undviker riskerna att feriearbetsplatserna inte kan nås. Däremot når det endast en begränsad grupp av våra unga och är inte kanske den som är i högst behov av den ekonomiska subventionen.

Slutsats

Förvaltningen ser att fria busskort är något positivt för våra ungdomar och deras folkhälsa och ser fördelar att det finns ett långsiktigt beslut om fria busskort för att förvaltningarna lättare ska kunna planera exempelvis lovaktiviteter och feriearbete. Förslag på beslut är att Svenljunga kommun ska införa busskort enligt något av följande tre alternativ.

Alternativ 1 – Lovbusskort från sommarlovet 2023 till alla ungdomar från nuvarande årkurs 7 till årkurs 2 gymnasium inkl. gymnasiesärskola årskurs 3.

Alternativ 2 – 30-dagars fritidskort till ungdomar med feriearbete (kommunalt, privat inkl. ferieentreprenörer) under sommarlovet 2023 och från jullovet 2023 lovbuskort till alla ungdomar från årkurs 7 till årkurs 2 gymnasium inkl. gymnasiesärskola årskurs 3.

Alternativ 3 – Från jullovet 2023 lovbuskort till alla ungdomar från årkurs 7 till årkurs 2 gymnasium inkl. gymnasiesärskola årskurs 3.

Ekonomi

Kostnad presenteras per år och finansiering inom parentes.

Alternativ 1:

År	Budget
2023	400 000 kr (KS-oförutsett) (350 000 kr, lovkort sommar 2023 + 50 000 kr, lovkort jul 2023)
2024	361 000 kr (VP 2024-2026)
2025	371 000 kr (VP 2024-2026)
2026	382 000 kr (VP 2024-2026)

Alternativ 2:

År	Budget
2023	132 000 kr (KS-oförutsett) (82 000 kr, fritidskort feriearbete + 50 000 kr lovkort jul 2023)
2024	361 000 kr (VP 2024-2026)
2025	371 000 kr (VP 2024-2026)
2026	382 000 kr (VP 2024-2026)

Alternativ 3:

År	Budget
2023	50 000 kr (ryms inom ram) (lovkort jul 2023)
2024	361 000 kr (VP 2024-2026)
2025	371 000 kr (VP 2024-2026)
2026	382 000 kr (VP 2024-2026)

Beslutsunderlag

Motion från Socialdemokraterna, KF 2017-10-01

Rapport UNG idag 2023:2, www.mucf.se

Beslutet expedieras till

Alla som ska ha en kopia av beslutet ska skrivas upp här.

Kommunstyrelsen

NN, kulturchef

Förnamn Efternamn (för kännedom)

I tjänsten

Emelie Romland

Kommunutvecklare

Kommunstyrelseförvaltningen